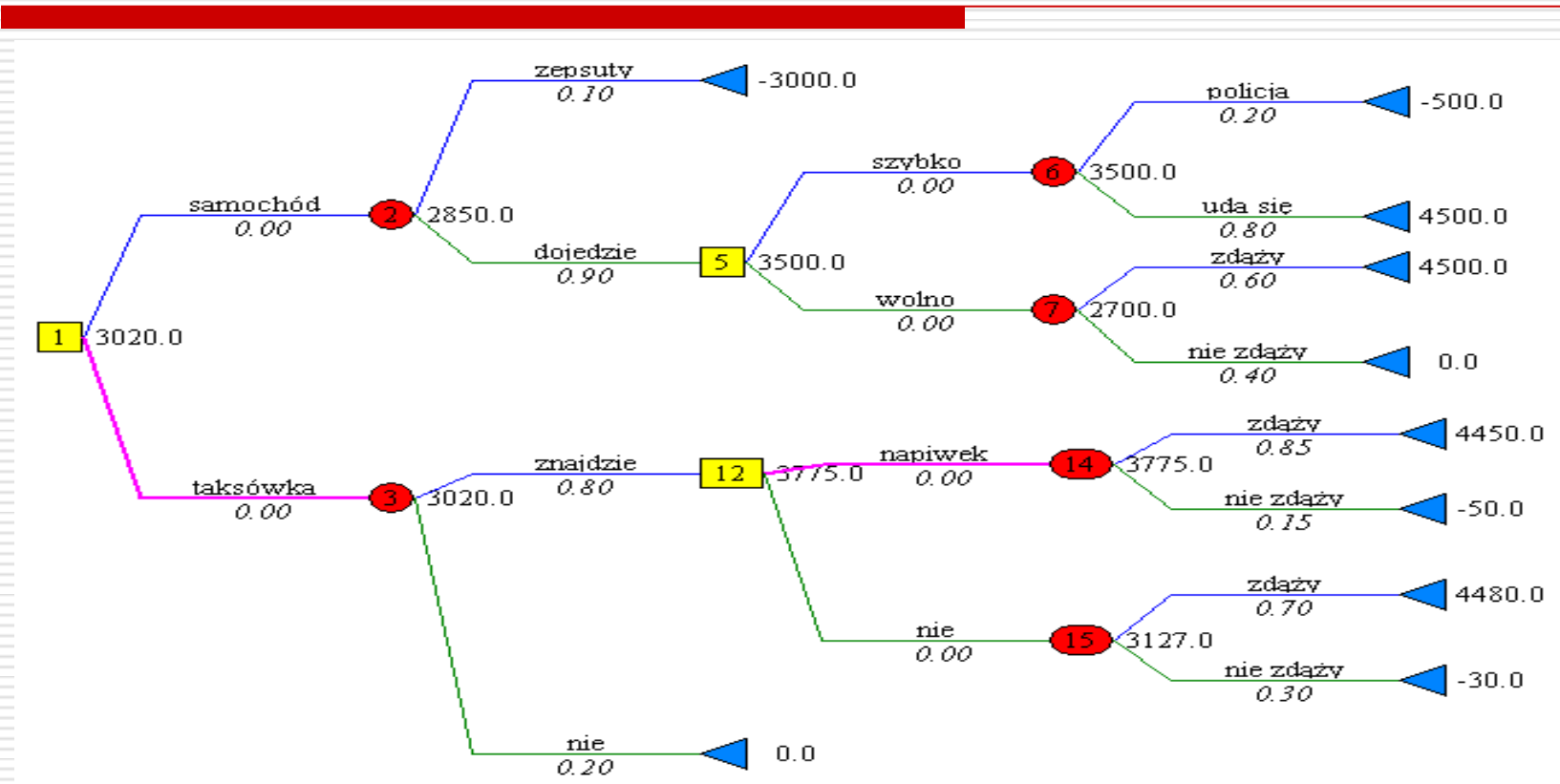

Drzewo decyzyjne

Drzewo decyzyjne

Graficzna prezentacja wszystkich elementów problemu decyzyjnego:

Drzewo decyzyjne

- jest szczególnie użyteczne w przypadku występowania większej liczby decyzji i stanów natury;
  - składa się z węzłów i gałęzi łączących te węzły ze sobą.
-

Rozróżnia się węzły decyzyjne

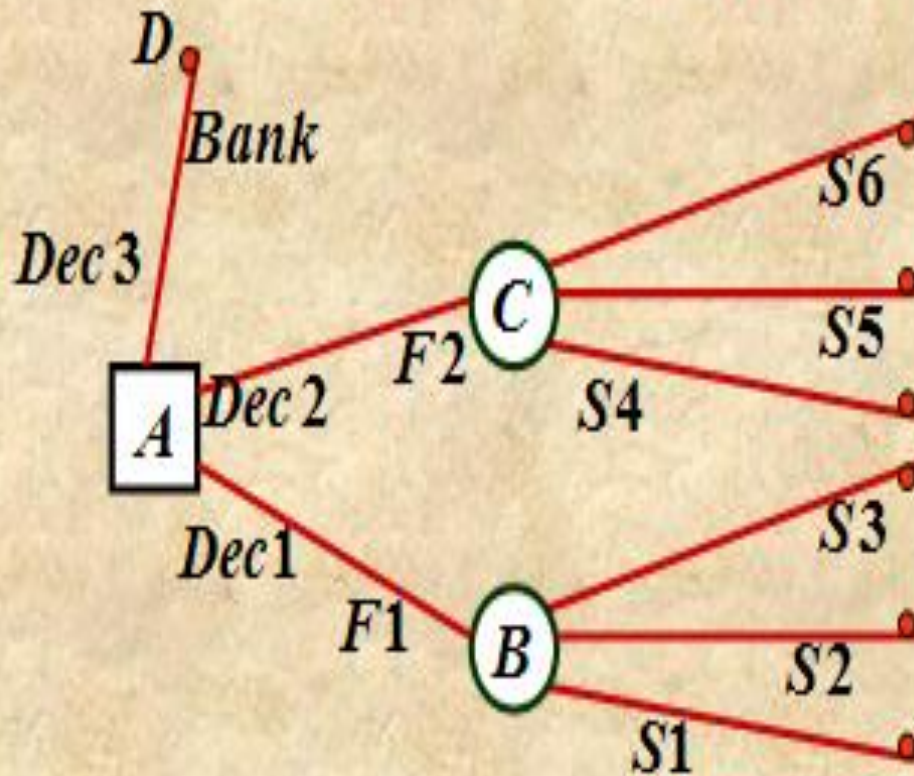
- Oznaczone prostokątem, w których decydent dokonuje wyboru,
- Oznaczone kółkiem węzły natury (losowe), w których zachodzi losowe działanie przypadku,
- Oznaczone trójkątem węzły końcowe

Budowa drzewa decyzyjnego:

- węzły decyzyjne
- węzły losowe
- węzły końcowe
- gałęzie (ścieżki).

Drzewo decyzyjne

Składa się z węzłów decyzyjnych, węzłów natury oraz gałęzi i gałązek

Decydent ma do wyboru trzy możliwości:

- kupić akcje firmy F1 (Dec1) i narazić się na ryzyko S1, S2, S3
- kupić akcje firmy F2 (Dec2) i narazić się na ryzyko S4, S5, S6
- zdeponować kapitał w banku i nie ryzykować

Zasady rozwiązywania problemów decyzyjnych za pomocą drzewa decyzyjnego są następujące:

- rozwiązywanie drzewka rozpoczyna się od „najcieńszych gałęzi” przechodząc stopniowo do „grubych konarów”, czyli przesuwanie się po drzewie od strony prawej ku lewej,
  - dla każdego węzła natury oblicza się maksymalną wartość efektu finansowego (Expected Monetary Value), wykorzystując do tego celu prawdopodobieństwa odpowiadające poszczególnym stanom natury i efekty finansowe.
-

Dane

★ prawdopodobieństwa P_i :

- dane historyczne
- analizy statystyczne
- teoria danego zjawiska

$$EMV = \sum_{i=1}^k P_i V_i = P_1 V_1 + \dots + P_k V_k$$

★ efekty finansowe V_i :

- analizy ekonomiczne
- scenariusze
- rachunek dyskontowy (NPV)

Sposób rozwiązywania drzewka

- dla każdego węzła natury obliczamy wartość oczekiwaną efektu finansowego

$$EMV(B), EMV(C), EMV(D)$$

- dla każdego węzła decyzyjnego znajdujemy decyzję o największej wartości EMV i tę decyzję przyjmujemy za decyzję optymalną

$$\text{maks}EMV$$

- jeżeli $EMV > 0$, przedsięwzięcie jest opłacalne
- spośród wielu opłacalnych przedsięwzięć wybieramy to, które ma największą wartość EMV
- jeżeli $EMV < 0$, przedsięwzięcie jest nieopłacalne i nie powinno być realizowane

Przykład: Zadanie 1.

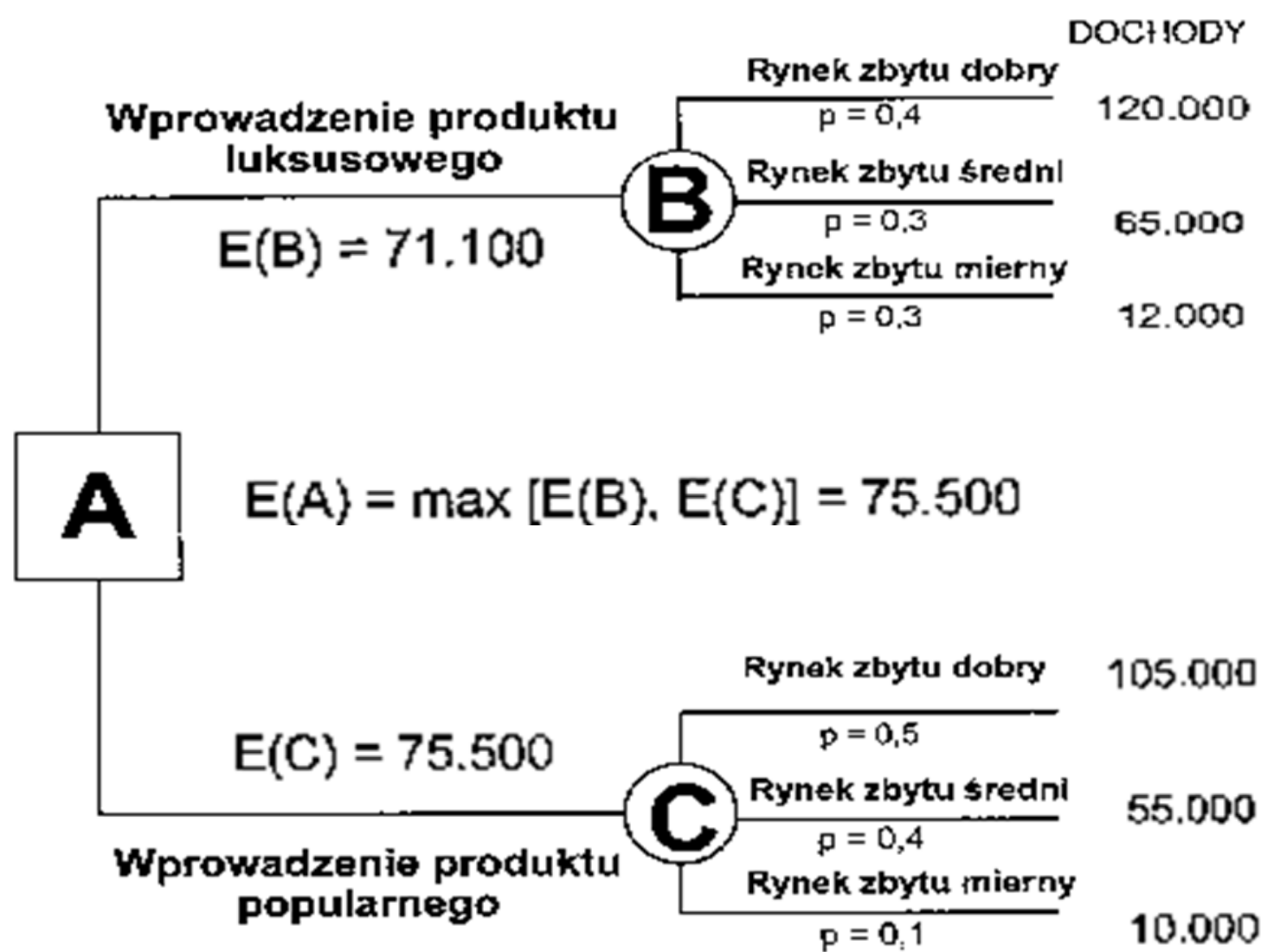
Przedsiębiorstwo ma możliwość uruchomienia produkcji i sprzedaży produktu luksusowego lub produktu popularnego. Dla każdej opcji decyzyjnej określono na podstawie prognoz i analiz danych statystycznych - prawdopodobieństwa uzyskania sprzedaży dobrej, średniej i miernej oraz efekty finansowe tych wyników.

Dla produktu luksusowego prawdopodobieństwo wystąpienia dobrej sprzedaży (z której dochody wyniosą 120000 zł) wynosi 0,4, sprzedaży średniej (o dochodzie 65 000 zł) - 0,3 oraz sprzedaży miernej (dochód 12 000 zł) - 0,3.

Analogicznie dla produktu popularnego - prawdopodobieństwo dobrej sprzedaży wynosi 0,5 (dochód 105 000 zł), sprzedaży średniej - 0,4 (dochód 55 000 zł) i sprzedaży miernej - 0,1 (dochód tylko 20000 zł).

Oceń, która z opcji decyzyjnych dotycząca wyboru nowej produkcji jest bardziej opłacalna dla przedsiębiorstwa.

Obliczamy wartość oczekiwaną dochodu dla produktu luksusowego (PL):

□ $EMV(PL) = 0,4 * 120000 + 0,3 * 65000 + 0,3 * 12000 = 71100 \text{ zł.}$

Tak więc wartość oczekiwana dla węzła natury B wynosi 71 100 zł.

Podobnie liczymy dla produktu popularnego (PP):

□ $EMV(PP) = 0,5 * 105000 + 0,4 * 55000 + 0,1 * 10000 = 75500 \text{ zł.}$

Obliczona wartość jest wartością oczekiwaną dla węzła natury C.

Z porównania wartości E (B) i E (C) wynika, że korzystniejszą opcją decyzyjną jest wprowadzenie na rynek produktu popularnego.

Zadania do samodzielnego rozwiązania

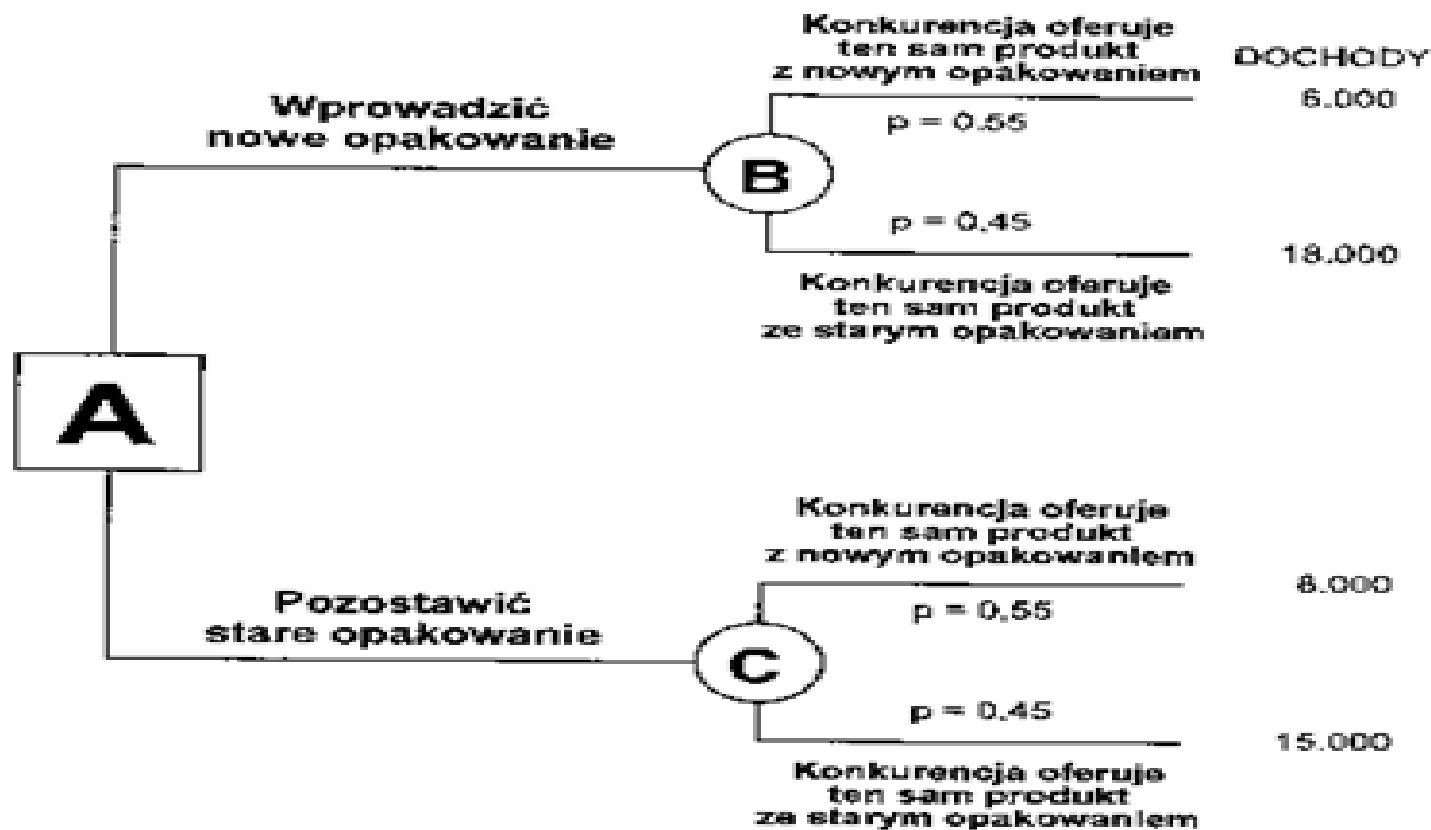

Przedsiębiorstwo rozważa zmianę opakowania dobrze sprzedającego się produktu.

Drzewo rozważanych opcji decyzyjnych ma następującą postać.

Wybierz najkorzystniejszą decyzję z punktu widzenia dochodu przedsiębiorstwa i uzasadnij wybór.

Poniższe zestawienie (poniższa tabelka) przedstawia możliwe do osiągnięcia dochody z realizacji trzech alternatywnych opcji strategicznych A1-A3 w warunkach trzech możliwych do zaistnienia stanów natury.

Określ najkorzystniejszą strategię i zbuduj drzewo decyzyjne.

Stan natury	Prawdopodobieństwo	Dochody (tys. zł)		
		A1	A2	A3
S1	0,3	1000	0	-400
S2	0,5	-100	0	100
S3	0,2	-2 000	0	500

